

Nationalräkenskaper, kvartalsvis

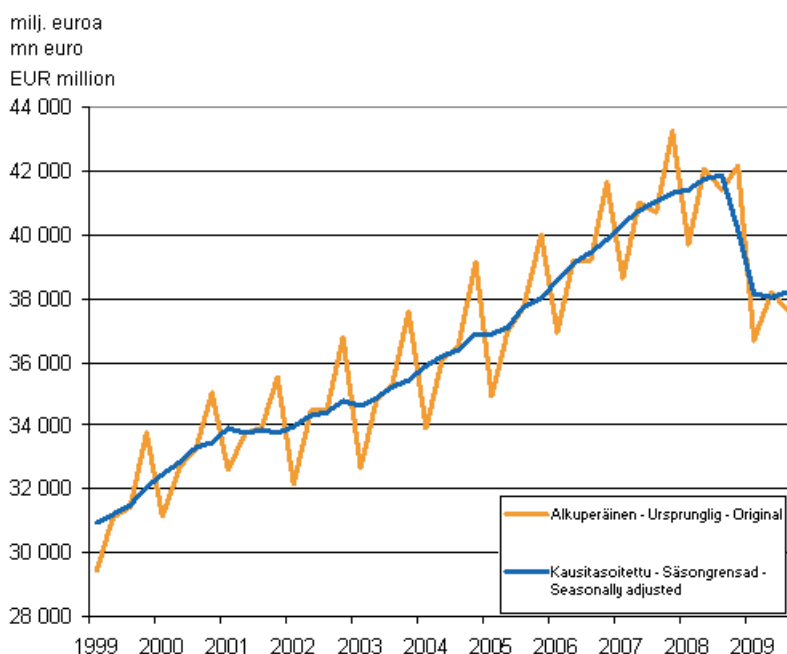
2009, 3:e kvartalet

Bruttonationalprodukten ökade med 0,3 procent från föregående kvartal, men minskade med 9,1 procent från året innan

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter ökade volymen av bruttonationalprodukten under juli–september med 0,3 procent från föregående kvartal. Jämfört med det tredje kvartalet år 2008 minskade bruttonationalprodukten arbetsdagskorrigerat med 9,1 procent. Under tredje kvartalet var antalet arbetsdagar detsamma som året innan.

Förändringen av bruttonationalprodukten för det andra kvartalet år 2009 reviderades till –0,3 procent från föregående kvartal (var –2,6 %) och till –9,1 procent från året innan (var –9,4 %). Bruttonationalproduktens säsongrensade tidsserie och trendtidsserie har ändrats betydligt när det gäller åren 2008 och 2009. Mera om orsakerna till ändringen finns att läsa i översiktstexten och i det separata meddelandet om metodändringen: http://tilastokeskus.fi/ajk/tiedotteet/2009/tiedote_019_2009-12-08_sv.html

Bruttonationalprodukten efter kvartal till 2000 års priser

Exportvolymen ökade med 0,6 procent från föregående kvartal, men minskade med 26,6 procent från året innan. Importen ökade med 3,3 procent från föregående kvartal, men minskade med 24,5 procent från året innan. Volymen av den privata konsumtionen ökade under tredje kvartalet med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal, men var 1,1 procent mindre än året innan. Investeringarna minskade med 7,9 procent från föregående kvartal och med 20 procent från året innan.

Med volym avses uppgift som rensats för prisändringar. Volymerna för referensåret 2000 har angivits i förhållande till 2000 års prisnivå i löpande priser (euro). Förändringsprocenterna från motsvarande kvartal året innan har beräknats på basis av den arbetsdagskorrigerade tidsserien, förändringsprocenterna från föregående kvartal på basis den säsongrensade tidsserien.

Innehåll

Störtdykningen av bruttonationalprodukten har stannat av, det ekonomiska läget håller på att stabiliseras	4
Produktion.....	5
Import, export, konsumtion och investeringar.....	5
Sysselsättning, löner och nationalinkomst.....	6
Tillgängliga uppgifter.....	6
Tabelbilaga	
Revideringen av volymändringarna i brutto nationalprodukten.....	7

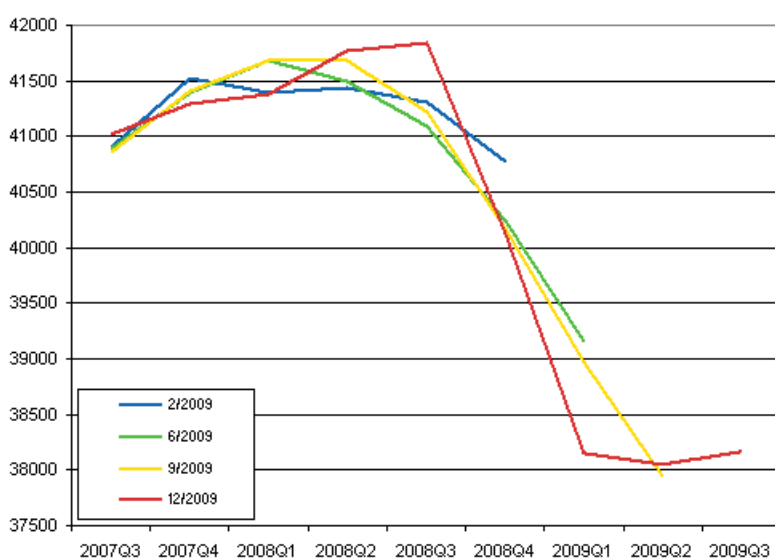
Stört dykningen av bruttonationalprodukten har stannat av, det ekonomiska läget håller på att stabiliseras

Volymen av bruttonationalprodukten ökade under juli–september år 2009 med 0,3 procent från föregående kvartal. Jämfört med det tredje kvartalet år 2008 minskade bruttonationalprodukten arbetsdagskorrigerat med 9,1 procent. Beräknat i löpande priser krympte den arbetsdagskorrigerade bruttonationalprodukten med 8,7 procent från året innan.

Volymförändringen av bruttonationalprodukten under det andra kvartalet år 2009 var –0,3 procent från föregående kvartal och –9,1 procent från året innan, då motsvarande förändringar i föregående publikation var –2,6 procent och –9,4 procent.

De stora revideringarna i förändringsprocenterna som beräknats från föregående kvartal beror på att hanteringen av den säsongrensade serien och trendserien har ändrats genom att tillåta nivåförändringar (level shift) för kvartalen 2008N4 och 2009N1. Detta medför en betydande ändring i utvecklingen av BNP:s säsongrensade serie och trendtidsserie åren 2008–2009. Nedgången i bruttonationalprodukten infaller enligt den nya säsongrensade tidsserien tydligare än tidigare kvartalen 2008N4 och 2009N1. Om inga nivåförändringar tillåts, hade fallet i bruttonationalprodukten inte sett lika brant ut vid årsskiftet, men minskningen hade fortsatt ännu under det tredje kvartalet i år. Nivåförändringar har tillåtits också i de säsongrensade serierna och trendtidsserierna för kvartalen 2008N4 och/eller 2009N1 i: förädlingsvärde brutto till baspris, förädling, tillverkning, tillverkningsindustri, trä- och pappersindustri, metallindustri, övrig fabriksindustri, handel, import, import av varor, import av tjänster, totalt utbud, export, export av varor, export av tjänster, total efterfrågan. Förändringarna påverkar inte den ursprungliga och arbetsdagskorrigerade tidsserien, vilket innebär att de förändringsprocenter som beräknats på basis av föregående års kvartal har förändrats bara i den marginella mån källmaterialen reviderats. Närmare information om förändringarna i säsongrensningssmetoden finns: http://tilastokeskus.fi/ajk/tiedotteet/2009/tiedote_019_2009-12-08_sv.html Dessutom revideras de säsongrensade tidsserierna och trendtidsserierna alltid i och med nya observationer oberoende av revidering av den ursprungliga tidsserien. Särskilt i dylika exceptionella ekonomiska situationer är de säsongrensade uppgifterna mer osäkra än normalt.

Revidering av den säsongrensade volymen av bruttonationalprodukten i kvartalsräkenskapernas publikationer

Enligt den nya tidsserien var volymen av den säsongrensade bruttonationalprodukten som störst under tredje kvartalet år 2008. Därefter sjönk den mycket snabbt ända till andra kvartalet år 2009. Det ser ut som om det

värsta fallet är över, åtminstone tills vidare, eftersom bruttonationalprodukten inte längre sjönk under tredje kvartalet. Under det senaste året har Finlands ekonomi i vilket fall som helst minskat t.o.m. kraftigare än i början av den ekonomiska depressionen under 1990-talet. Den största enskilda nedgången i bruttonationalprodukten var då -2,7 procent (jämfört med föregående kvartal) och den inträffade under det första kvartalet år 1991. Den största nedgången under 90-talet jämfört med föregående år var -8,0 procent under det sista kvartalet samma år.

Finland ekonomi minskade under perioden 2008N4-2009N2 betydligt mer än EU-områdets ekonomi, men håller nu på att återgå i samma stabila bana. Enligt Eurostats preliminära uppgifter ökade bruttonationalprodukten inom EU-området med 0,3 procent under tredje kvartalet jämfört med föregående kvartal, men minskade med 4,3 procent från året innan.

Produktion

Under tredje kvartalet var volymen av förädlingsvärdet inom primärproduktionen 4,9 procent mindre än under föregående kvartal och 9,5 procent mindre än året innan. Inom lantbruket minskade förädlingsvärdet med 4,8 procent och inom skogsbruket med 11,5 procent från året innan.

Industriproduktionen började öka under det tredje kvartalet. Förädlingsvärdet var 1,7 procent större än under det föregående kvartalet, men 22,3 procent mindre än året innan. Förädlingsvärdet inom trä- och pappersindustrin var lika stort som andra kvartalet, men 25,8 procent mindre än året innan. Inom metallindustrin (inkl. el- och elektronikindustrin) ökade förädlingsvärdet med 1,7 procent från föregående kvartal, men minskade med 27,5 procent från året innan. Förädlingsvärdet inom den övriga fabriksindustrin ökade med 2 procent från föregående kvartal och minskade med 13,5 procent från året innan.

Inom byggverksamheten har volymen sjunkit under varje kvartal efter 2008NI och det blev ingen vändning nu heller. Under juli-september sjönk produktionen med 4,1 procent från föregående kvartal och med 14,4 procent från året innan.

Produktionen inom servicenäringsarna sjönk med 1,3 procent från föregående kvartal och med 5,2 procent från året innan. Inom handeln stannade nedgången av och förädlingsvärdet ökade med 2,4 procent från föregående kvartal. Draghjälp gav partihandeln. Volymen inom handeln är dock fortfarande 11,9 procent mindre än för ett år sedan. Transport-, magasinerings- och kommunikationstjänsterna gick ned med 1,1 procent från föregående kvartal och med 9 procent från året innan. Inom fastighetsverksamhet och företagstjänster var minskningen 1,2 procent från föregående kvartal och 4,6 procent från föregående år.

Volymen av det totala förädlingsvärdet inom alla näringsgrenar ökade med 0,1 procent från föregående kvartal, men minskade med 10,2 procent från året innan.

Import, export, konsumtion och investeringar

Av efterfrågekomponenterna inom ekonomin förefaller exporten och konsumtionen ha nått sin botten under det första halvåret år 2009. Däremot sjunker investeringarna fortfarande.

Exportvolymen ökade under juli-september med 0,6 procent jämfört med föregående kvartal, men var 26,6 procent mindre än året innan. Exporten av varor minskade med 1,3 procent från föregående kvartal, men exporten av tjänster ökade med 1,5 procent. Volymen av importen steg med 3,3 procent från föregående kvartal, men var 24,5 procent mindre än året innan. Varuimporten ökade rentav med 8,1 procent från föregående kvartal. Till detta bidrog leveransen av stålrör som importerades till Finland för förädling. Importen av tjänster minskade med 0,7 procent från föregående kvartal. Importförändringen (varor och tjänster sammanlagt) under det andra kvartalet reviderades till -4,5 procent från föregående kvartal och till -27,5 procent från året innan, medan motsvarande förändringar var -6,0 procent och -27,7 procent i föregående publikation. Förändringen av exportvolymen under det andra kvartalet reviderades till +0,4 procent från föregående kvartal och till -29,7 procent från året innan, då motsvarande förändringar i föregående publikation var -0,7 procent och -30,2 procent. Import- och exportuppgifterna kan komma att revideras avsevärt.

Volymen av den privata konsumtionen ökade under tredje kvartalet med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal, men minskade med 1,1 procent från året innan. Den kraftiga nedgången i volymen av konsumtionen

av varaktiga konsumtionsvaror (bl.a. hemelektronik, bilar) upphörde åtminstone tills vidare, efter att ha pågått i ett års tid. Konsumtionen av halvvaraktiga varor (bl.a. kläder och skodon) minskade dock fortfarande. Volymen av de offentliga konsumtionsutgifterna var på samma nivå som under föregående kvartal och året innan.

Under tredje kvartalet minskade investeringsvolymen med 7,9 procent från föregående kvartal och med 20 procent från året innan. Byggnadsinvesteringarna minskade med 5,7 procent från föregående kvartal och med 16,9 procent från året innan. Volymen av investeringar i maskiner, inventarier och transportmedel minskade med 15 procent från föregående kvartal och med 32,4 procent från året innan. De privata investeringarna sjönk med 23,7 procent året innan, medan de offentliga investeringarna ökade med 4,9 procent.

Sysselsättning, löner och nationalinkomst

Sysselsättningssituationen försämrades under årets tredje kvartal i och med att antalet sysselsatta minskade med en procent från föregående kvartal. Antalet sysselsatta minskade med 3,5 procent från året innan. Antalet arbetade timmar inom samhällsekonomin sjönk med 1,4 procent från föregående kvartal och med 6,3 procent från året innan. Kvartalet hade lika många arbetsdagar som föregående år.

Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning var det relativa arbetslöshetsstalet under juli–september 7,5 procent. Under motsvarande period i fjol var det 5,6 procent.

Den nominella lönesumman inom samhällsekonomin minskade under juli–september med 0,3 procent från föregående kvartal och med 1,1 procent från året innan (exkl. anställningsoptioner). Driftsöverskottet (netto), som grovt motsvarar rörelsevinsten i affärsbokföringen, minskade i löpande priser med 31,9 procent från föregående år. Bruttonationalprodukten var i löpande priser 9,3 procent mindre än året innan.

Tillgängliga uppgifter

De preliminära uppgifterna om kvartalet baserar sig på de källuppgifter om den ekonomiska utvecklingen som var tillgängliga 27.11.2009. Kvalitetsbeskrivningen finns på Statistikcentralens webbplats <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Uppgifterna på årsnivå motsvarar de uppgifter om nationalräkenskaperna som publicerades 9.7.2009. Uppgifterna om nationalräkenskaperna för det fjärde kvartalet år 2009 publiceras 1.3.2010, då också tidigare kvartal revideras. Kvartalssiffrorna revideras tills årsräkenskapernas slutliga uppgifter publiceras med omkring två års eftersläpning. De säsongrensade tidsserierna och trendtidsserierna revideras alltid i och med nya observationer oberoende av revideringen av den ursprungliga tidsserien.

Mer detaljerade uppgifter om metoderna för kvartalsräkenskaperna finns i metodbeskrivningen: http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/2008/03/ntp_2008_03_2008-12-08_men_001_en.html

Tabellbilaga

Revideringen av volymändringarna i brutto nationalprodukten

		2008 3:a kvart.	2008 4:a kvart.	2009 1:a kvart.	2009 2:a kvart.	2009 3:a kvart.
Den säsongrensade förändringen från föregående kvartal, %	8.9.2009	-1.1	-2.5	-3.0	-2.6	.
	8.12.2009	0.2	-4.1	-4.9	-0.3	0.3
Arbetsdagskorrigerad förändring från året innan, %	8.9.2009	1.7	-2.6	-7.6	-9.4	.
	8.12.2009	1.7	-2.6	-7.6	-9.1	-9.1

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Nationalräkenskaper 2009

Förfrågningar

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332

Samu Hakala (09) 1734 3756

Ansvarig statistikdirektör:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@stat.fi

www.stat.fi